

HÍVOM A CSALÁDOKAT 2010 novemberében

**Kedves családok és házaspárok, kedves családokat szerető szerzetes- és paptestvérek,
kedves mindnyájan, akik a család és az élet mellett álltok!**

A családi munka és a kereső tevékenység összehangolása

A szülők joga eldönteni, hogy hogyan tudják összehangolni a családi munkát a kereső tevékenységgel, döntésükben elsősorban a gyermekek javát tartják szem előtt. Kívánatos, hogy a családi munka miatt bekövetkezett keresetkiesést a társadalom a gyermekek javára kompenzálja.

„Nincs rá időm!” – halljuk minduntalan és mindenféle élethelyzetben apáktól, anyáktól, de még a gyerekektől is. Korunkban minden felgyorsult, lerövidültek az utazási idők, egyre rövidebb időt szánnak a hivatalokban egy-egy ügyfélre, az orvosi rendelőben egy-egy betegre, a modern konyhatechnikának köszönhetően ma hamarabb készül el a vacsora, mint harminc évvel ezelőtt, még sem érünk rá semmire, de a legkevesebb időnk egymásra jut.

Amióta általánossá vált a „kétkeresős” családmódel, azaz a szülők mindegyikének kereső tevékenysége, még nehezebbé vált az időt beosztani. A háztartást is vezetni kell, gondoskodni kell a család testi-lelki szükségleteiről, közben pedig az utazási időt is számítva napi nyolc-tíz órát kell az otthontól távol dolgozva megkeresni a megélhetéshez szükséges pénzt. A szülők sokszor csak a hétvégén tudják az otthont rendbe tenni, a héten felgyülemllett házimunkát elvégezni, így ekkor sem érnek rá egymással és a gyerekekkel foglalkozni. Ha az otthoni és munkahelyi feladatok mellett nem jut idejük egymásra, kapcsolatuk elsekélyesedik, a család sodródik a szétesés felé. II. János Pál pápa mondta: a naponta együtt imádkozó család együtt is marad. Nagyon fontos, hogy a házaspár találjon hetente egy estét, havonta egy napot, évente pedig egy hetet egymásra, a teljes egymás felé fordulásra. Ilyenkor tárják fel egymásnak érzéseiket, lelki problémáikat, beszéljenek vágyaikról, álmaikról, egyé forrva forduljanak kéréssel, hálaadással és tanácsért Teremtőjükhöz. Tévedés lenne azt gondolni, hogy ezt az időt a gyerekeiktől vennék el, mert a szülők szeretetben kiteljesedő kapcsolata a gyerekek fejlődésének záloga.

Mit tanulhattok szüleitek időbeosztásából? Mit tapasztaltok: hogyan lehet a legkönnyebben rendszeressé tenni a házastársi, ill. családi imát és beszélgetést?

A családi munka és a kereső tevékenység összehangolása nehéz feladatot jelent az egyes családoknak és a társadalomnak egyaránt. Nehezen összeegyeztethető érdekek ütköznek ugyanis, és a sokféle társadalmi és családi helyzet miatt nem lehet általános megoldást találni. Vannak, akik az összehangolást a gazdasági élet szempontjaira leszűkítve olyan megoldásokat keresnek, amelyben a szülők, elsősorban az anyák a lehető leghatékonyabban állhatnak a gazdaság rendelkezésére; bölcsődék, napközi otthonok létesítésével segítenék elő a szülők munkába járását. Minthogy a család megélhetéséhez szükség van mindkét szülő keresetére, a gyerekekkel otthon maradó anyák joggal igénylik kieső keresetük pótlását. Felmerül tehát a kérdés: mi kerül a társadalomnak kevesebbe, a kereset-pótlása, vagy a bölcsődék-óvodák létesítése és fenntartása? Sokan mások, különösen a magasabb végzettségű nőkre gondolva, szorgalmazzák az anyák karrierjének védelmét a gyermekvállalás következtében beálló törés ellen. Az anyai hivatás és a szakmai karrier összeegyeztetése nagy kihívás a család számára. Irányt adó lehet Szent Pál tanácsa: „Ne tegyetek semmit versengésből, sem hiú dicsőségvágyból, hanem mindenki tekintse a másikat

maga fölött állónak. Egyiketek se tartsa csak a maga érdekét szem előtt, hanem a másokét is.” (Fil, 2, 3-4.)

A családi munka és a kereső tevékenység összehangolásával foglalkozó legtöbb megfontolás a gazdasági versenyt és az egyén önmegvalósítását támogatja. A társadalomnak, a szülőknek és a családnak is közös érdeke a következő nemzedék testi-lelki kiteljesedése. Tegyük meg mindent azért, hogy ne a gazdaság érdeke, hanem az emberi élet legyen az első szempont, ne egyes egyének, hanem a család egésze legyen a nyertes. A munkaidőt mereven kezelő rendszerek helyett vezessenek be a család érdekét figyelembe vevő megoldásokat (rugalmas munkaidő, távmunka, kellően megfizetett anyasági szabadságok, szülői szabadságok, gyerekeket támogató szolgáltatások, családi hálózatok létrejöttének ösztönzése, stb.). Mindez pedig szolgálja a gyermeknek, mint személynek a javát, a maga személyes és családi kapcsolataival együtt. Ezért fontos, hogy a bölcsődék-óvodák ne csupán arra adjanak lehetőséget, hogy amíg a szülők dolgoznak, legyen, aki vigyáz a gyerekekre, hanem emberi méltóságukhoz méltóan foglalkozzanak a jövő nemzedékével, segítsék személyes értékeik kibontakozását. Sok családban gondozásra, sőt, esetleg ápolásra szoruló idősebb családtagokat is el kell látni, ennek megoldása is súlyos gondot jelent a munkahelyi elfoglaltság mellett. Még kevesebb idő marad egymásra, a gyerekekre, kikapcsolódásra. Ilyen esetekben se feledkezzünk meg az öregek emberi méltóságáról, gyengülő fizikai és szellemi állapotuk ne adjon okot szeretetmegvonásra.

Mi teheti boldoggá a gyermekkort a család szűkös anyagi helyzete ellenére? Hogyan gazdagítja a család életét egy-egy idős családtag?

Nem kétséges, hogy nem könnyű házon kívül felelősségteljes munkát végezni, otthon ellátni a családot, intézni a sokféle hivatalos dolgot, foglalkozni a gyerekek iskolai ügyeivel, ápolni az idős rokonokat, és még arra is időt találni, hogy részt vegyünk a társadalmi életben, hiszen nem élhetünk csak a magunk szűkebb környezetében. Ez sokszor kemény küzdelmet, komoly áldozatvállalást jelent. Akkor valósítjuk meg saját magunkat emberként, amikor áldozatot is vállalva odaajándékozunk életünket (vö. Lk 17, 33; Jn 12, 55). Családunk tagjait annyira szeretjük, amennyire nekik ajándékozunk magunkat, és a javukat szolgáljuk. Nem azért ajándékozunk, hogy kapjunk, mégis gazdagodunk. A szeretet az ember hivatása, a legfőbb jó (vö. II. János Pál pápa: Redemptor Hominis 10).

Idézzetek fel olyan eseteket családotokból, baráti, ismeretségi körötökből, melyekben a szülők a nehezebb, áldozatosabb utat választották azért, hogy több időt és figyelmet szentelhessenek gyermekeiknek! Mennyire lettek közösségi emberek az ilyen családban felnövő gyerekek?

A család méltó a társadalom anyagi és erkölcsi támogatására, de fontos, hogy ne sérüljön a szubszidiaritás elve. A házaspár szabadon, felelőssége tudatában dönt, a keresztény házaspár döntését a szeretet vezérli és az a tudat, hogy nekik szól Jézus szava: „Bizony, mondom nektek: amikor megtettétek ezt egynek e legkisebb testvéreim közül, nekem tettétek.” (Mt 25, 39)

Bíró László
a MKPK családreferens püspöke
a Magyar Katolikus Családegyesület elnöke